

หลักเกณฑ์เบื้องต้นที่ใช้ในการกำหนดมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องาน

3.1 ทั่วไป

การที่จะตั้งกฎเกณฑ์ใด ๆ ขึ้นเพื่อใช้บังคับเกี่ยวกับเรื่องอะไรก็ตาม สิ่งแรกที่จะต้องทราบก็คือวัตถุประสงค์ของการกำหนดกฎเกณฑ์นั้น ๆ ทั้งนี้เพื่อจะได้นำวัตถุประสงค์ดังกล่าวมายึดเป็นแม่บทสำหรับการกำหนดเนื้อหาของกฎเกณฑ์นี้ เปรียบเทียบได้กับการกำหนดตัวบทกฎหมาย โดยกฎหมายที่มีศักดิ์ต่ำกว่าจะต้องออกตามกฎหมายแม่บทไม่อาจขัดกับกฎหมายที่เป็นแม่บท และกฎหมายอื่น ๆ ที่มีศักดิ์สูงกว่าได้ ด้วยเหตุนี้ในท่านองเดียวกัน ความพยายามที่จะกำหนดมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานขึ้นใช้ในประเทศไทย ก็จะต้องเริ่มต้นจากการพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานเสียก่อน

การพิจารณาวัตถุประสงค์ของมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานก่อนที่จะกำหนดเนื้อหาภายในมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานนั้น จะก่อให้เกิดประโยชน์ดังต่อไปนี้คือ

1. สามารถกำหนดเนื้อหาภายในมาตรฐาน ฯ โดยที่ข้อกำหนดต่าง ๆ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการเดียวกัน
2. ช่วยให้อัตรามาตรฐาน ฯ มีความกระชับขึ้น เนื่องจากข้อกำหนดต่าง ๆ ภายในล้วนเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์อันเดียวกัน ข้อความอื่นใดที่ไม่สัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ดังกล่าวก็จะละเว้นไม่จำเป็นต้องแสดงไว้ภายในมาตรฐาน ฯ
3. หากมีความจำเป็นต้องเพิ่มเติมข้อกำหนดของมาตรฐาน ฯ ภายในส่วนของหมวดงานใดหมวดงานหนึ่งหรือหลาย ๆ หมวดงาน อันอาจมีสาเหตุมาจาก
(ก) การนำเอาเทคโนโลยีการก่อสร้างใหม่ ๆ มาใช้
(ข) ความแพร่หลายของเทคนิคการบริหารการก่อสร้างในรูปแบบที่ต่างออก

ไปจากรูปแบบเดิม

(ค) การเปลี่ยนแปลงทางสภาพเศรษฐกิจ ฯลฯ

การเพิ่มเติมข้อกำหนดดังกล่าวก็สามารถทำได้ภายใต้วัตถุประสงค์ที่กำหนด
ขึ้นในเบื้องต้น ทำให้ข้อกำหนดเก่าที่มีอยู่เดิมและข้อกำหนดใหม่ที่เพิ่มเติม
เข้าไปภายหลังต่างก็มีรูปแบบและข้อใจความที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

4. ในทำนองเดียวกัน หากตรวจพบความไม่เหมาะสมของเนื้อหาบางส่วนของ
มาตรฐาน ฯ ในหมวดงานใดหมวดงานหนึ่งหรือหลาย ๆ หมวดงาน อัน
เนื่องมาจากความเปลี่ยนแปลงโดย

(ก) การนำเอาเทคโนโลยีการก่อสร้างใหม่ ๆ มาใช้

(ข) ความแพร่หลายของเทคนิคการบริหารการก่อสร้างในรูปแบบที่ต่างออกไป
ไปจากรูปแบบเดิม

(ค) การเปลี่ยนแปลงทางสภาพเศรษฐกิจ ฯลฯ

การแก้ไขข้อกำหนดดังกล่าวก็สามารถทำได้ภายใต้วัตถุประสงค์ที่กำหนด
ขึ้นในเบื้องต้น ทำให้ข้อกำหนดใหม่ที่ได้อัดแปลงแก้ไขนั้นยังคงความสอดคล้อง
กับข้อกำหนดเดิม

จากประโยชน์ทั้ง 4 ข้อข้างต้น เพราะฉะนั้นสิ่งที่กล่าวถึงต่อไปในบทนี้ก็คือ
วัตถุประสงค์ของมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานสำหรับงานก่อสร้างอาคาร และหลักการเบื้องต้นที่
ใช้ในการกำหนดมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานนี้

3.2 เนื้อหาหลักของมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องาน

จากการศึกษาถึงเนื้อหาที่ปรากฏอยู่ในมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานทั้ง 5 ฉบับ
ดังกล่าวในหัวข้อ 1.3 ข้างต้น พบว่าเนื้อหาหลักที่บรรจุอยู่ในมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องาน
ของต่างประเทศเหล่านั้น ประกอบด้วยเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

1. การจำแนกหัวข้องานหลักออกเป็นประเภทย่อย ๆ อาทิเช่นข้อความที่ระบุอยู่ภายในมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานสำหรับงานอาคารและงานวิศวกรรมโยธาของประเทศอินเดีย หมวดของงานคอนกรีต กล่าวว่า

"งานคอนกรีตหล่อในที่ จะต้องจำแนกออกเป็นรายการต่าง ๆ ดังนี้ :

- (a) งานฐานราก ฐานของเสา (BASES FOR COLUMNS)
- (b) งานกำแพง (ทุกขนาดความหนา) รวมทั้งเสาโปนที่ติดกับกำแพง (ATTACHED PILASTER) สันยันผนัง (BUTTRESSES) ร่องฐาน (PLINTH) และแนวค้ำที่ยื่นออกมาจากผนังรอบ ๆ อาคาร (STRING COURSES) ฯลฯ
- (c) งานแผ่นพื้นที่ยาวอยู่บนกำแพง/คาน/เสา ชานพักบันได พื้นระเบียงหรือมุขที่ยื่นออกมาจากตัวอาคารชั้นบน (BALCONIES) ส่วนที่ยื่นออกมาจากผนังใช้กันแดดกันฝน (CANOPIES) แผ่นพื้นสะพาน
- (d) งานแผ่นพื้นอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในข้อ (c)
- (e) งานทับหลังและคาน
- (f) งานเสา ค่อม เสาหิน (PILLARS)
- (g) งานชุดบันได รวมทั้งคานแม่บันได แต่ไม่รวมชานพักบันได
- (h) งานชุดลูกกรง (BALLUSTRADES) ราวลูกกรงและเสาที่ตั้งหัวท้าย ราวบันไดหรือเสากลางบันไดเวียน (NEWELS)
- (j) งานชุดบันไดเวียน รวมทั้งชานพักบันได
- (k) งานโค้งตั้ง (ARCHES)
- (m) งานหลังคารูปโค้งกลม (VAULTS)
- (n) งานหลังคาเปลือกบาง ARCH RIB และ FOLDED PLATES
- (p) งานปล่องไฟ (CHIMNEYS) และปล่องอื่น ๆ
- (q) CANAL LINING
- (r) งานผนังหินกรวด (BALLAST WALLS) ผนังกันดิน
- (s) งานคอนกรีตที่ใช้แทนชิ้นส่วนคอนกรีตหล่อสำเร็จ
- (t) ขอบกัน (KERBS) ขั้น (STEPS) และอื่น ๆ ในท่านองเดียวกัน
- (u) งานราวลูกกรงก่อด้วยอิฐอยู่เหนือหลังคา (PARAPET) ราวหินบน

สะพาน ครอบ (COPINGS)

(v) ลวดลายที่ทำเป็นกะบังออกมาเหนือหรือใต้ประตูหน้าต่าง บัว

(w) บานเกล็ด (LOUVERS) ครัว (FINS) เเชิงชายหน้า (FASCIA)"

(INDIAN STANDARD INSTITUTION, CIVIL WORKS

MEASUREMENT SECTIONAL COMMITTEE, CIVIL ENGINEERING

DIVISION COUNCIL, 1968)

2. การระบุงบขอบเขตหรือช่วงที่ใช้ในการแบ่งงานแต่ละประเภทออกเป็นรายการย่อย ตัวอย่างได้แก่ข้อความที่กำหนดไว้ภายในมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานสำหรับงานอาคารของประเทศอังกฤษ หมวดของงานคอนกรีต กล่าวว่า

"ในกรณีที่ถูกกำหนดให้ระบุพื้นที่หน้าตัดตามลักษณะที่แสดงไว้ในข้อกำหนดนี้

จะต้องแบ่งแยกออกเป็นรายการย่อยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

พื้นที่หน้าตัดไม่เกิน 0.03 ตารางเมตร

พื้นที่หน้าตัดระหว่าง 0.03 - 0.10 ตารางเมตร

พื้นที่หน้าตัดระหว่าง 0.10 - 0.25 ตารางเมตร

พื้นที่หน้าตัดเกินกว่า 0.25 ตารางเมตรขึ้นไป "

(THE ROYAL INSTITUTION OF CHARTERED SURVEYS & THE

NATIONAL FEDERATION OF BUILDING TRADES EMPLOYERS, 1979)

3. การระบุงบขอบเขตหรือช่วงที่ใช้ในการแสดงระดับความมีนัยสำคัญของงาน ซึ่งไม่สามารถจะละเอียด อาทิวเช่นข้อความที่ระบุอยู่ในมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานสำหรับงานอาคารของประเทศอังกฤษ หมวดของงานคอนกรีต กล่าวว่า

"การวัดปริมาณงานคอนกรีต จะต้องวัดโดยไม่มีกรหักปริมาตรคอนกรีตที่

หายไปเนื่องจากรายการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(a) ปริมาตรของเหล็กเสริมที่ฝังอยู่ในคอนกรีต

(b) ปริมาตรของช่องว่างที่เกิดเนื่องจากการฝังกล่องหรือท่อเหล็กที่

มีขนาดพื้นที่หน้าตัดไม่เกิน 0.05 ตารางเมตร

- (c) ปริมาตรของช่องว่างใด ๆ ที่มีพื้นที่หน้าตัดไม่เกิน 0.05 ตารางเมตร นอกเหนือจากปริมาตรของช่องว่างของแผ่นพื้นที่เว้าลึกเข้าไปเป็น เบ้า ๆ ตลอดแผ่นพื้น (COFFER SLAB)"

(THE ROYAL INSTITUTION OF CHARTERED SURVEYS & THE NATIONAL FEDERATION OF BUILDING TRADES EMPLOYERS, 1979)

4. การกำหนดขอบข่ายของงานแต่ละประเภท ตัวอย่างเช่นตามที่ระบุไว้ใน มาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานสำหรับงานอาคารของประเทศอังกฤษ หมวดของกฎเกณฑ์ทั่วไป กล่าวว่

"ในกรณีที่มีได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่นในบัญชีรายการปริมาณหรือในมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องาน รายการดังกล่าวต่อไปนี้จะรวมอยู่ในทุกหัวข้อที่ปรากฏใน บัญชีรายการปริมาณ

- (a) ค่าแรงงาน และต้นทุนทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับคนงาน
- (b) ค่าวัสดุ วัสดุ และต้นทุนทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับวัสดุ
- (c) ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์ติดตั้ง และการประกอบวัสดุให้อยู่ในตำแหน่งใช้งาน
- (d) ค่าเครื่องจักร และต้นทุนทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับเครื่องจักร
- (e) การสูญเสียของวัสดุ
- (f) ค่าใช้จ่ายในส่วนของ การดำเนินการ ค่าเสียหุ่ย และกำไร"

(THE ROYAL INSTITUTION OF CHARTERED SURVEYS & THE NATIONAL FEDERATION OF BUILDING TRADES EMPLOYERS, 1979)

5. การแสดงรายละเอียดต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องระบุไว้ในแต่ละรายการ ตัวอย่างได้แก่ข้อความที่กำหนดไว้ในมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานสำหรับงานอาคารของประเทศอังกฤษ หมวดของงานสี กล่าวว่

"ในงานสี รายละเอียดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้จะต้องระบุไว้ให้ชัดเจน

- (a) ชนิดและคุณภาพของวัสดุ

- (b) ลักษณะของพื้นผิว
- (c) งานเตรียมการขั้นต้น
- (d) จำนวนครั้งในการทำสีรองพื้นชั้นแรก
- (e) จำนวนครั้งในการทำสีรองพื้นชั้นที่สอง
- (f) จำนวนครั้งในการทาสีตกแต่งครั้งสุดท้าย
- (g) วิธีที่ใช้ในการทา (ในกรณีที่มีได้ระบุไว้ ถือว่าขึ้นกับবিচারणদপ্তরของผู้รับเหมา)
- (h) การขัดผิวระหว่างชั้นรองพื้นด้วยกระดาษทราย จะต้องรวมอยู่ในรายการของงานสี (รายละเอียดของการขัดผิวที่ต้องการด้วยวิธีอื่น นอกเหนือจากการใช้กระดาษทราย จะต้องระบุไว้ให้ชัดเจน)"

(THE ROYAL INSTITUTION OF CHARTERED SURVEYS & THE NATIONAL FEDERATION OF BUILDING TRADES EMPLOYERS, 1979)

6. การระบุถึงหน่วยที่ใช้ในการวัดปริมาณงานนั้น ๆ (UNIT OF MEASUREMENT) อาทิเช่นข้อความที่ระบุอยู่ในมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานสำหรับงานอาคารของประเทศอังกฤษ หมวดของงานดิน กล่าวว่่า

"การขุดคู (TRENCHES) เพื่อรองรับฐานราก จะต้องระบุถึงระดับที่เริ่มทำการขุด และวัดปริมาณงานแยกออกเป็นลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

- (a) คูที่มีความกว้างไม่เกิน 0.30 เมตร จะต้องวัดปริมาณงานในหน่วยของความยาวเป็นเมตร โดยระบุถึงความลึกเฉลี่ยให้ใกล้เคียงถึง 0.25 เมตร
- (b) คูที่มีความกว้างเกินกว่า 0.30 เมตร จะต้องวัดปริมาณงานในหน่วยของปริมาตรเป็นลูกบาศก์เมตร"

(THE ROYAL INSTITUTION OF CHARTERED SURVEYS & THE NATIONAL FEDERATION OF BUILDING TRADES EMPLOYERS, 1979)

7. วิธีการวัดเพื่อที่จะใช้คำนวณปริมาณงาน (METHOD OF MEASUREMENT) ตัวอย่างเช่นตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานสำหรับงานอาคารและงานวิศวกรรม

โยธาของประเทศไทยเดิม หมวดของงานคอนกรีต กล่าวว่า

1. การวัดปริมาตรของคอนกรีตเสา จะต้องวัดจากส่วนบนสุดของฐานเสา (COLUMN BASE) ไปจนถึงท้องพื้นชั้นหนึ่ง และจากด้านบนของพื้นชั้นหนึ่ง ไปจนถึงท้องพื้นชั้นถัดไปตามลำดับ
2. ในกรณีของเสาสำหรับแผ่นพื้นไร้คานที่มีแป้นหัวเสา การคิดปริมาตรของคอนกรีตเสาจะต้องรวมส่วนของแป้นหัวเสาเข้าไว้ในปริมาตรของคอนกรีตเสาด้วย
3. การวัดปริมาตรของคอนกรีตคาน ความยาวของคานจะต้องคิดจากหน้าเสาดันหนึ่ง ไปยังหน้าเสาดันหนึ่งของช่วงคานนั้น และจะต้องรวม HAUNCHES ระหว่างเสาและคานด้วยในกรณีที่ เป็น HAUNCH BEAM สำหรับความลึกของคานจะต้องคิดจากท้องพื้นลงไปจนถึงท้องคาน ยกเว้นในกรณีที่ เป็นคานกลับ (INVERTED BEAM) จะต้องคิดจากด้านบนของแผ่นพื้นขึ้นไปยังด้านบนของคาน"

(INDIAN STANDARD INSTITUTION, CIVIL WORKS MEASUREMENT SECTIONAL COMMITTEE, CIVIL ENGINEERING DIVISION COUNCIL, 1968)

3.3 วัตถุประสงค์ของมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องาน

เมื่อพิจารณาถึงเนื้อหาหลักทั้ง 7 ข้อของมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานพร้อมด้วยตัวอย่างข้อความที่หยิบยกขึ้นมาประกอบเพื่อความชัดเจนในแต่ละข้อข้างต้น ทำให้สามารถที่จะแยกวิเคราะห์ถึงวัตถุประสงค์ที่อาจจะเป็นไปได้ของการกำหนดเนื้อหาหลักแต่ละข้อดังนี้คือ

- ก) จากเนื้อหาข้อที่ 1 ซึ่งเป็นเรื่องของการจำแนกหัวข้องานหลักออกเป็นประเภทย่อย ๆ และ
- จากเนื้อหาข้อที่ 2 ซึ่งเป็นเรื่องของการระบุขอบเขตที่ใช้ในการแบ่งงาน

แต่ละประเภทออกเป็นรายการย่อย

เมื่อพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของการแสดงเนื้อหา 2 ส่วนนี้ในมาตรฐาน ๗ สามารถสรุปได้ว่าการกำหนดข้อความของมาตรฐาน ๗ ในลักษณะดังกล่าวก็เพื่อประโยชน์ในการจัดแบ่งรายการต่าง ๆ ในบัญชีรายการปริมาณให้มีความเหมาะสมและเกิดรูปแบบของบัญชีรายการปริมาณที่แน่นอน

- ข) จากเนื้อหาข้อที่ 3 ซึ่งเป็นเรื่องของการระบุขอบเขตที่ใช้ในการแสดงระดับความมีนัยสำคัญของงานซึ่งไม่สามารถจะละเลยได้ และ จากเนื้อหาข้อที่ 7 ซึ่งเป็นเรื่องของวิธีการวัดเพื่อใช้คำนวณปริมาณงาน เมื่อพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของการแสดงเนื้อหา 2 ส่วนนี้ในมาตรฐาน ๗ สามารถสรุปได้ว่าการกำหนดข้อความของมาตรฐาน ๗ ในลักษณะดังกล่าวเพื่อ
1. เพื่อประโยชน์ในการถอดปริมาณงานซึ่งจะต้องทำการก่อสร้างออกเป็นตัวเลขแสดงปริมาณที่แน่นอนลงในบัญชีรายการปริมาณ
  2. เพื่อประโยชน์ในการถอดปริมาณงานที่ได้ทำการก่อสร้างแล้วเสร็จออกเป็นตัวเลขที่แสดงปริมาณที่แน่นอนลงในใบเบิกเงินงวด
- ค) จากเนื้อหาข้อที่ 4 ซึ่งเป็นเรื่องของการกำหนดขอบข่ายของงานแต่ละประเภท เมื่อพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของการแสดงเนื้อหาส่วนนี้ในมาตรฐาน ๗ สามารถสรุปได้ว่าการกำหนดข้อความของมาตรฐาน ๗ ในลักษณะดังกล่าวเพื่อ
1. เพื่อประโยชน์ในการใช้เป็นข้อมูลประกอบการประมาณราคาก่อสร้างโครงการของผู้รับเหมา
  2. เพื่อป้องกันปัญหาข้อโต้แย้งที่อาจเกิดขึ้นในส่วนของขอบข่ายของงานแต่ละประเภทระหว่างผู้รับเหมากับเจ้าของโครงการหรือตัวแทนของเจ้าของโครงการ หรือระหว่างผู้รับเหมาใหญ่กับผู้รับเหมาช่วง
- ง) จากเนื้อหาข้อที่ 5 ซึ่งเป็นเรื่องของการแสดงรายละเอียดต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องระบุไว้ในแต่ละรายการ
- เมื่อพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของการแสดงเนื้อหาส่วนนี้ในมาตรฐาน ๗ สามารถสรุปได้ว่าการกำหนดข้อความของมาตรฐาน ๗ ในลักษณะดังกล่าว

ก็เพื่อให้ผู้ที่มีหน้าที่ต้องจัดเตรียมบัญชีรายการปริมาณ ไม่ลืมที่จะระบุรายละเอียดต่าง ๆ แก่ผู้ประมาณราคาในอันที่จะนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการประมาณราคาค่าก่อสร้างโครงการ

- จ) จากเนื้อหาข้อที่ 6 ซึ่งเป็นเรื่องของการระบุถึงหน่วยที่ใช้ในการวัดปริมาณงานนั้น ๆ (UNIT OF MEASUREMENT)

เมื่อพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของการแสดงเนื้อหาส่วนนี้ในมาตรฐาน ๗ สามารถสรุปได้ว่าการกำหนดข้อความของมาตรฐาน ๗ ในลักษณะดังกล่าวก็เพื่อให้การคิดคำนวณปริมาณงานและราคาต่อหน่วยของงานแต่ละรายการในบัญชีรายการปริมาณ เป็นไปภายใต้หน่วยของการวัดที่เหมาะสม และมีรูปแบบที่แน่นอนตายตัวสำหรับงานแต่ละรายการ

การวิเคราะห์วัตถุประสงค์แยกตามเนื้อหาหลักของมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานตั้งแต่ข้อ (ก) ถึงข้อ (จ) นี้ เป็นการพิจารณาจากเนื้อหาหลักซึ่งสรุปจากมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานทั้ง 5 ฉบับที่ได้ระบุชื่อไว้ในเบื้องต้น ผลของการวิเคราะห์นี้ค่อนข้างจะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานสำหรับงานวิศวกรรมโยธาของประเทศอังกฤษ (CIVIL ENGINEERING STANDARD METHOD OF MEASUREMENT) ที่กล่าวว่า

"มาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานสำหรับงานวิศวกรรมโยธา (CESMM.) กำหนดขึ้นเพื่อการดำเนินการจัดเตรียมบัญชีรายการปริมาณ การกำหนดราคาและการแสดงปริมาณงานแต่ละรายการลงในบัญชีรายการปริมาณ"

(THE INSTITUTION OF CIVIL ENGINEERING & THE FEDERATION OF CIVIL ENGINEERING CONTRACTORS, 1976)

เพราะฉะนั้น จึงสามารถสรุปวัตถุประสงค์ของการกำหนดมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องาน (STANDARD METHOD OF MEASUREMENT) ได้ดังต่อไปนี้คือ

1. เพื่อการจัดเตรียมบัญชีรายการปริมาณให้สมบูรณ์ ซึ่งตามความหมายของบัญชีรายการปริมาณ หรือ BILL OF QUANTITY หมายถึง เอกสารแสดงปริมาณงานวัสดุหรือแรงงาน

รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ต้องใช้สำหรับงานก่อสร้างนั้น โดยแยกออกเป็นหมวดต่าง ๆ ตามลักษณะของงาน ประโยชน์ที่สำคัญของบัญชีรายการปริมาณ ได้แก่

- ก) ช่วยให้ผู้รับเหมาสามารถตรวจสอบรายการต่าง ๆ ที่ปรากฏ กับแบบก่อสร้างและรายละเอียดประกอบการก่อสร้างได้ง่าย ทำให้ประหยัดเวลาในการคิดแบบและกันการหลงลืมหรือขาดตกบกพร่อง
- ข) ช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายการงาน เพื่อให้ผู้ประมูลงานสามารถประมาณราคางานแต่ละรายการได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ
- ค) ช่วยให้เจ้าของงานสามารถตรวจสอบและเปรียบเทียบราคากลางที่จัดทำขึ้นได้ง่าย ว่าผู้เสนอราคารายใดเสนอราคาสูงหรือต่ำในรายการใดบ้าง ทำให้ต่อรองกันได้ซึ่งเกิดความยุติธรรมแก่ทั้งสองฝ่าย
- ง) ช่วยให้ผู้เจ้าของงานสามารถตัดทอน หรือลดจำนวนงานในบางรายการลง เพื่อให้ค่าก่อสร้างรวมทั้งหมดยังอยู่ในงบ หรือแม้แต่ในการตกลงราคาในการเปลี่ยนแปลงแก้ไขเพิ่มลดงานก่อสร้างก็ช่วยให้ตกลงกันได้โดยง่าย
- จ) ช่วยให้การพิจารณาแบ่งขั้นตอนการกำหนดวงการค้าจ่ายเงิน และจำนวนในแต่ละงวด มีความง่ายและยุติธรรมทั้งฝ่ายเจ้าของงานและผู้ทำการก่อสร้าง

ดังนั้น เพื่อให้ได้บัญชีรายการปริมาณที่สมบูรณ์ ข้อความต่าง ๆ ภายในมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานจะต้องถูกกำหนดขึ้นในทางที่จะทำให้บรรลุถึงประโยชน์ของบัญชีรายการปริมาณที่กล่าวข้างต้น นอกจากนี้ยังจะต้องกำหนดให้มีการจัดแบ่งรายการต่าง ๆ ในบัญชีรายการปริมาณอย่างเหมาะสม และก่อให้เกิดรูปแบบของบัญชีรายการปริมาณที่แน่นอนทั้งในส่วนของการงานที่ปรากฏในบัญชีรายการปริมาณและในส่วนของการวัดปริมาณงานนั้น

2. เพื่อกำหนดวิธีการวัดสำหรับใช้ถอดปริมาณงานต่าง ๆ ที่จะต้องทำการก่อสร้างหรือที่ได้ทำการก่อสร้างแล้วเสร็จ ออกมาเป็นตัวเลขที่แสดงปริมาณที่ถูกต้องและแน่นอนลงในบัญชีรายการปริมาณ

3. เพื่อลดปัญหาข้อขัดแย้งหรือข้อสงสัยที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากขอบเขตของงาน ช่วยให้ผู้ประมาณราคาสามารถประมาณราคางานแต่ละรายการในบัญชีรายการปริมาณได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

3.4 หลักเกณฑ์เบื้องต้นที่ใช้ในการกำหนดมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องาน

การดำเนินการพิจารณาหลักเกณฑ์เบื้องต้นที่ใช้ในการกำหนดมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องาน ยังคงดำเนินไปในทำนองเดียวกันกับการพิจารณาวัตถุประสงค์ของมาตรฐาน ฯ นั่นคือพิจารณาหลักเกณฑ์ไปในแต่ละข้อของเนื้อหาหลักของมาตรฐาน ฯ ทั้งนี้หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ได้จะต้องเป็นไปอย่างสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานนี้

3.4.1 ในเนื้อหาของการจัดแบ่งรายการต่าง ๆ ในบัญชีรายการปริมาณ

ก) จากข้อความที่แสดงไว้ในหนังสือ CESMM2 EXPLAINED กล่าวว่า "CLASS U. (D.1) กำแพงหรือวัตถุฉาบหน้าซึ่งมีด้านหนึ่งของกำแพงหรือทั้งสองด้านที่เอียงตัวทาบมุมกับแนวราบ (BATTERED) จะต้องจำแนกไว้ในรายการของกำแพงเอียง โดยเหตุผลสำคัญที่จะต้องมีการจำแนกรายการนี้แยกออกต่างหากจากรายการอื่น ๆ ก็เพื่อให้โอกาสแก่ผู้ประมาณราคาในการที่จะสามารถรวมถึงต้นทุนพิเศษของการทำค้ำยันผิวหน้าของกำแพงที่เอียงนี้" (SPAIN, MORLEY, 1986)

ข) จากข้อความที่แสดงไว้ในมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานสำหรับงานวิศวกรรมโยธาและงานอาคารที่เกี่ยวข้องของประเทศออสเตรเลีย กล่าวว่า

"1.3.3 (a) ปริมาณของงานย่อยหลาย ๆ งานที่ประกอบอยู่ในงานหลัก ซึ่งต้นทุนของงานย่อยแต่ละงานนั้น (INDIVIDUAL COST) มีนัยสำคัญน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนรวมทั้งหมดของงานหลักนั้น

(OVERALL COST) ในกรณีเช่นนี้จะไม่มีการจัดแบ่งรายการแยกออกมาตามรายการของงานย่อย ๆ เหล่านั้น แต่จะวัดและรวมปริมาณอยู่ในรายการของงานหลักที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ภายในคำอธิบายประกอบรายการของงานหลักจะต้องแสดงถึงลักษณะของงานย่อยที่ครอบคลุมถึง” (STANDARDS ASSOCIATION OF AUSTRALIA, 1982)

พิจารณาจากข้อกำหนดภายในมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานต่าง ๆ และจากข้อความที่นำมาอ้างอิงเพียงบางส่วนข้างต้น จะเห็นได้ว่าหลักการที่สำคัญในการพิจารณาจัดแบ่งรายการต่าง ๆ (ITEMIZATION) ในบัญชีรายการปริมาณ ก็คือ

1. บิดถือตามความแตกต่างของต้นทุนเป็นหลักในการพิจารณาจัดแบ่งรายการต่าง ๆ ในบัญชีรายการปริมาณ ถึงแม้ว่าในบางข้อกำหนดระบุว่า จะทำการจัดแบ่งแยกรายการออกตามลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

- ก) ประเภทของวัสดุที่ใช้ในงาน
- ข) สภาพแวดล้อมของการทำงาน
- ค) วิธีการทำงาน
- ง) ตำแหน่งที่ตั้งของงาน ฯลฯ

แต่ถ้าวิเคราะห์ให้ถี่ถ้วนจะเห็นว่าลักษณะต่าง ๆ เหล่านั้น ล้วนเป็นหนึ่งในปัจจุบันที่จะส่งผลกระทบต่อต้นทุนของโครงการทั้งสิ้น

2. บิดถือตามความแตกต่างของลักษณะของงานหรือประเภทของงาน ถึงแม้ว่าระหว่างลักษณะของงานหรือประเภทของงานที่แตกต่างกันนั้น จะมีต้นทุนทั้งค่าวัสดุก่อสร้างและค่าแรงงานเท่ากันก็ตาม ทั้งนี้ก็เพื่อให้หลักการที่ใช้ในการร่างมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานนี้ กำหนดขึ้นอย่างสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานสำหรับงานก่อสร้างอาคารที่ระบุว่า เพื่อการจัดเตรียมบัญชีรายการปริมาณให้สมบูรณ์ นั่นคือสามารถช่วยผู้รับเหมาประหยัดเวลาในการคิดแบบและกันการหลงลืมหรือขาดตกบกพร่อง

3.4.2 ในเนื้อหาของการแสดงรายละเอียดต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องทราบในแต่ละรายการงาน

- ก) จากข้อความที่แสดงไว้ในมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานสำหรับงานวิศวกรรมโยธาและงานอาคารที่เกี่ยวข้องของประเทศออสเตรเลีย กล่าวว่
- "13.4 (d) ภายในคำอธิบายประกอบรายการของงานโลหะต่าง ๆ เช่น ประตู หน้าต่าง และรั้ว จะต้องกำหนดขนาดและรายละเอียดต่าง ๆ โดยสรุป อย่างไรก็ตาม ส่วนประกอบอื่นใดที่มีผลกระทบต่อราคาของงานจะต้องกำหนดไว้ภายในคำอธิบายประกอบรายการด้วย"
- (STANDARDS ASSOCIATION OF AUSTRALIA, 1982)

- ข) จากข้อความที่แสดงไว้ในคู่มือประกอบการปฏิบัติของมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานสำหรับงานอาคารของประเทศอังกฤษ (SMM6 PRACTICE MANUAL) กล่าวว่
- "G 5, 14 & 26 เป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องระบุถึงอิฐหรือบล็อกที่ใช้ในโครงการและข้อกำหนดใด ๆ ในการก่อ เพื่อว่าจะสามารถประมาณราคาของงานได้อย่างเหมาะสม...." (THE ROYAL INSTITUTION OF CHARTERED SURVEYS & THE NATIONAL FEDERATION OF BUILDING TRADES EMPLOYERS, 1979)

พิจารณาจากข้อกำหนดภายในมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานต่าง ๆ และจากข้อความที่นำมาอ้างอิงเพียงบางส่วนข้างต้น จะเห็นได้ว่าหลักการที่สำคัญในการพิจารณาถึงสิ่งที่จะต้องระบุไว้ในแต่ละรายการงานก็คือคำนึงถึงเรื่องของต้นทุนในการก่อสร้างเป็นหลัก เช่นเดียวกับในเนื้อหาของการจัดแบ่งรายการ โดยจะเลือกแสดงเฉพาะรายละเอียดที่คาดว่าจะส่งผลให้เกิดความแตกต่างของราคาค่าก่อสร้างหากว่าผู้ประมาณราคาไม่ทราบถึงข้อจำกัดดังกล่าว

3.4.3 ในเนื้อหาของข้อกำหนดขอบข่ายของงานแต่ละประเภท

ก) จากข้อความที่แสดงไว้ในมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานสำหรับงานอาคาร และงานวิศวกรรมโยธาของประเทศอินเดีย กล่าวว่า

"3.1 งานไม้แบบ จะรวมถึงรายการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(a) การเจาะช่องขอบ (SPLAYED EDGE NOTCHING)

การเผื่อสำหรับการทาบและการผ่านที่มุม

การปูกระดาน การค้ำ การใส่สลักเกลียว

การตอกตะปู การตอกลิ่ม การตัดแต่ง และการถอด

(b) สิ่งรองรับทุกชนิด ค้ำยัน สิ่งยึด ลิ่ม เส้าเข็มและ

การเตรียมการอื่น ๆ ที่เหมาะสมเพื่อรองรับไม้แบบ

(c) สลักเกลียว ลวดผูก คีม ตัวแผ่นน้ำหนัก ฯลฯ

เพื่อบีบแบบข้าง

(d) งานนั่งร้าน บันไดชั่วคราว (LADDER) ทางคนงาน

(GANGWAY) ฯลฯ

(e) การตีแบบให้บากเป็นมุมในคาน เส้าและอื่น ๆ โดยมี

ความกว้างของแนวบากไม่เกิน 20 มิลลิเมตร

(f) ในกรณีที่จำเป็นต้องตีไม้แบบให้เป็นช่องเปิดชั่วคราว

สำหรับการเทคอนกรีต การสอดเครื่องสั่นสะเทือน

และการจัดขยะมูลฝอยออกจากด้านในของไม้แบบก่อน

การเทคอนกรีต

(g) การทาผิวไม้แบบด้วยน้ำมันเพื่อป้องกันการขจัดสี

(h) การตัดไม้แบบในแนวเอียงหรือแนวกลม (RAKING OR

CIRCULAR CUTTING)"

(INDIAN STANDARD INSTITUTION, CIVIL WORKS

MEASUREMENT SECTIONAL COMMITTEE, CIVIL ENGINEERING

DIVISION COUNCIL, 1972)

พิจารณาจากข้อกำหนดภายในมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานต่าง ๆ และจากข้อความที่นำมาอ้างอิงเพียงบางส่วนข้างต้น จะเห็นได้ว่าหลักการเกี่ยวกับการกำหนดขอบข่ายของงาน สามารถแยกพิจารณาออกได้เป็น 2 กรณีคือ

1. บิดี้อตามความมีนัยสำคัญของต้นทุนเป็นหลัก นั่นคือ การจะพิจารณาว่างานแต่ละประเภทจะมีขอบเขตของงานครอบคลุมถึงงานย่อยใด ก็เมื่อต้นทุนของงานย่อยนั้น (INDIVIDUAL COST) มีนัยสำคัญน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนรวมของงานหลักนั้น (OVERALL COST)

2. งานส่วนที่ประสานต่อกัน (INTERFACE) ระหว่างงานของผู้รับเหมารายหนึ่ง กับอีกรายหนึ่งซึ่งแยกกันรับผิดชอบอยู่ มักเป็นส่วนที่จะเกิดปัญหาความไม่เข้าใจหรือการตีความในรายละเอียดหรือแบบไปคนละแนวทาง โดยผู้รับเหมาฝ่ายหนึ่งคิดว่าไม่อยู่ในความรับผิดชอบของตน ในขณะที่ผู้รับเหมาอีกฝ่ายหนึ่งก็คิดเช่นเดียวกัน จึงทำให้ไม่มีฝ่ายใดจัดเตรียมงานและดำเนินการส่วนนั้นแต่อย่างใด หนทางแก้ไขปัญหาคือได้โดยการกำหนดขอบข่ายของงานแต่ละประเภทให้ชัดเจน ในกรณีเช่นนี้จะกำหนดขอบข่ายของงานโดยบิดี้อความต่อเนื่องของการทำงานของผู้รับเหมารายนั้น ๆ และบิดี้อความชำนาญเกี่ยวกับงานนั้น ๆ ของผู้รับเหมาแต่ละราย

ตัวอย่างเช่น ในการทำงานส่วนโครงสร้าง ช่างไม้จะเกี่ยงให้ช่างเหล็กหาระดับเจาะรูเสียบเหล็กเอง เกี่ยงให้ช่างปูนหาระดับพื้นคอนกรีตเอง แต่ในสภาพการทำงานจริง ช่างไม้จำเป็นต้องตรวจสอบเช็คระดับของช่างปูนไปด้วยในขณะที่มีการเทคอนกรีต ดังนั้น การเจาะรูหรือหาตำแหน่งเสียบเหล็ก เสาหรือพื้นจึงควรระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้รับเหมาช่างไม้เป็นผู้กำหนด

หรือในการเสียบเหล็กเสา คาน ช่างเหล็กอาจจะเกี่ยงให้ช่างปูนเสียบเหล็กเสา คานเองโดยอ้างว่าถ้าหากเขาเสียบเหล็กให้แล้ว จะทำให้เทคอนกรีตลำบากในการกระทุ้งคอนกรีต เหล็กที่เสียบไว้อาจจะหลุดหรือเคลื่อนย้ายผิดตำแหน่งได้ แต่ในสภาพการทำงานจริง ควรกำหนดให้ช่างเหล็กเป็นผู้เสียบเหล็ก เสาหรือพื้นให้ช่างปูน ไม่ว่าจะช่างปูนจะเทคอนกรีตส่วนไหนของอาคาร เพราะผู้ทราบชนิดขนาดของเหล็กตลอดจนวิธีการเสียบเหล็กที่ดี เพื่อให้เหล็กยึดแน่นกับคอนกรีตนั้น ทางช่างเหล็กมีความชำนาญและมีประสบการณ์มากกว่าช่างปูน

3.4.4 ในเนื้อหาของวิธีการวัดเพื่อคำนวณปริมาณงาน

- ก) จากข้อความที่แสดงไว้ในหนังสือ CESMM2 EXPLAINED กล่าวว่า
 "CLASS N (M.2) กฎเกณฑ์ข้อนี้ใช้ปฏิบัติกับบันไดเหล็กและชานพัก
 ทางเดินเหล็ก (WALKWAYS) และเฉลียงที่ยกสูง (PLATFORMS)
 เท่านั้น เพราะว่ารายการต่าง ๆ เหล่านี้ทำการวัดปริมาณโดยน้ำหนัก
 ทั้งนี้น้ำหนักที่วัดจะไม่รวมถึงน้ำหนักของรอยเชื่อม หมุดยึด สลักเกลียว
 แป้นเกลียว และวงแหวนสวมเกลียว เพราะว่าไม่สามารถจะคิดรวม
 น้ำหนักของรอยเชื่อม หมุดยึด สลักเกลียว แป้นเกลียวและวงแหวน
 สวมเกลียวทุกตัวได้ในทางปฏิบัติ..." (SPAIN, MORLEY, 1986)

พิจารณาจากข้อกำหนดภายในมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานต่าง ๆ และจาก
 ข้อความที่นำมาอ้างอิงเพียงบางส่วนข้างต้น จะเห็นได้ว่าหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดวิธีการวัด
 กำหนดขึ้นโดยยึดถือความถูกต้องและความสะดวกในทางปฏิบัติในการจัดรูปแบบวิธีการวัดปริมาณ
 งานก่อสร้างอาคารที่แน่นอน นั่นคือ วิธีการวัดปริมาณงานก่อสร้างต่าง ๆ นั้นจะต้องเป็นวิธีที่
 สามารถใช้คำนวณหาปริมาณงานก่อสร้างได้ใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริงของการทำงาน และ
 จะต้องเป็นวิธีที่ไม่ยุ่งยากมากนักในการคำนวณ โดยมีความคลาดเคลื่อนอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

ดังเช่นที่ระบุไว้ว่า การวัดปริมาณคอนกรีตคานจะต้องวัดความลึกของคาน
 จากท้องพื้นถึงท้องคาน วัดความยาวของคานจากหน้าเสาต้นหนึ่งถึงหน้าเสาอีกต้นหนึ่งในช่วงคาน
 นั้น การวัดปริมาตรของคอนกรีตพื้นจะต้องคิดตลอดทั้งพื้นที่โดยไม่จำ เป็นต้องแบ่ง เป็นพื้นแต่ละผืน
 ส่วนการวัดปริมาตรของคอนกรีตเสาจะต้องวัดจากหลังพื้นชั้นล่างถึงท้องพื้นชั้นบน

การวัดในลักษณะดังกล่าว จะไม่ทำให้เกิดปัญหาการคิดปริมาตรคอนกรีตซ้ำ
 ซ้อน ซึ่งจะได้ปริมาตรใกล้เคียงกับความเป็นจริง สำหรับปริมาตรคอนกรีตที่ถูกแทนที่โดยเหล็ก
 เสริมจะไม่คำนึงถึงเนื่องจากจะเป็นการยุ่งยากเกินความจำเป็น เพียงแต่จะกำหนดไว้ในวิธีการ
 วัดว่าไม่จำเป็นต้องเผื่อปริมาตรของคอนกรีตที่จะใช้อีก

3.4.5 ในเนื้อหาของหน่วยที่ใช้ในการวัดปริมาณงาน

หลักเกณฑ์ซึ่งใช้ในการกำหนดหน่วยที่ใช้ในการวัดปริมาณงาน กำหนดขึ้นโดย

1. บิดถือตามหน่วยที่บริษัทผู้ผลิตวัสดุถือปฏิบัติในการจำหน่ายวัสดุนั้น
ตัวอย่างเช่น บริษัทผู้ผลิตเหล็กเส้นจำหน่ายเหล็กเส้นในราคาต่อหน่วย
น้ำหนัก
2. บิดถือตามหน่วยที่แสดงคุณลักษณะที่สำคัญของงาน ซึ่งมีต้นทุนของงาน
เป็นปฏิภาคตรงกับหน่วยที่ใช้วัดปริมาณงานนั้น ตัวอย่างเช่น การวัด
ปริมาณงานไม้แบบวัดในหน่วยของพื้นที่ การวัดปริมาณงานของรอยต่อ
วัดในหน่วยของความยาว

3.5 สรุป

การเริ่มต้นพิจารณาวัตถุประสงค์ของมาตรฐาน ฯ ก่อนที่จะทำการกำหนดเนื้อหาภายใน
ก่อให้เกิดประโยชน์ดังต่อไปนี้คือ

- ก) สามารถกำหนดเนื้อหาภายในมาตรฐาน ฯ โดยที่ข้อกำหนดต่าง ๆ ตั้งอยู่บน
พื้นฐานของหลักการเดียวกัน
- ข) ช่วยให้ตัวมาตรฐาน ฯ มีความกระชับขึ้น เนื่องจากข้อกำหนดต่าง ๆ ภายใน
ล้วนเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์เดียวกัน ข้อความอื่นใดที่ไม่สัมพันธ์หรือเกี่ยว
ข้องกับวัตถุประสงค์ดังกล่าว ก็จะละเว้นไม่จำเป็นต้องแสดงไว้ภายใน
มาตรฐาน ฯ
- ค) หากมีความจำเป็นต้องเพิ่มเติมข้อกำหนดของมาตรฐาน ฯ ภายในส่วนของ
หมวดงานใดหมวดงานหนึ่งหรือหลาย ๆ หมวดงาน การเพิ่มเติมข้อกำหนด
ดังกล่าวก็สามารถกระทำได้ภายใต้วัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นในเบื้องต้น ทำ
ให้ข้อกำหนดเก่าที่มีอยู่เดิมและข้อกำหนดใหม่ที่เพิ่มเติมเข้าไปภายหลังต่างก็มี

รูปแบบและข้อใจความที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

- ง) หากตรวจพบความไม่เหมาะสมของเนื้อหาบางส่วนของมาตรฐาน ฯ ในหมวดงานใดหมวดงานหนึ่งหรือหลาย ๆ หมวดงาน การแก้ไขข้อกำหนดดังกล่าวก็สามารถกระทำได้ภายใต้วัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นในเบื้องต้น ทำให้ข้อกำหนดใหม่ที่ได้ดัดแปลงแก้ไขนั้นยังคงความสอดคล้องกับข้อกำหนดเดิม

สำหรับการพิจารณาวัตถุประสงค์ของมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องาน กระทำโดยการพิจารณาจากเนื้อหาหลักภายในมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานของต่างประเทศทั้ง 5 ฉบับ และวิเคราะห์ย้อนกลับไปหาวัตถุประสงค์ของมาตรฐาน ฯ พร้อมทั้งเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่แสดงไว้ในมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานสำหรับงานวิศวกรรมโยธาของประเทศไทย (CESMM) จึงสามารถสรุปวัตถุประสงค์ของมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานได้ ดังนี้คือ

1. เพื่อการจัดเตรียมบัญชีรายการปริมาณให้สมบูรณ์
2. เพื่อกำหนดวิธีการวัดสำหรับใช้ถอดปริมาณงาน
3. เพื่อลดปัญหาข้อขัดแย้งหรือข้อสงสัยที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากขอบเขตของงานช่วยให้ผู้ประมาณราคาสามารถประมาณราคางานแต่ละรายการในบัญชีรายการปริมาณได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

หลังจากทราบวัตถุประสงค์ที่แน่ชัดของมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานแล้ว จึงมาถึงขั้นตอนของการวิเคราะห์หลักการในการร่างมาตรฐาน ฯ ซึ่งดำเนินการโดยการพิจารณาจากข้อกำหนดภายในมาตรฐานวิธีการวัดเนื้องานของต่างประเทศทั้ง 5 ฉบับ วิเคราะห์แยกออกตามเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ในเนื้อหาของการจัดแบ่งรายการต่าง ๆ ในบัญชีรายการปริมาณ มีหลักเกณฑ์ที่สำคัญในการพิจารณาจัดแบ่งรายการต่าง ๆ ในบัญชีรายการปริมาณ 2 ข้อคือ
  - (ก) บิดต่อความแตกต่างของต้นทุนเป็นหลักในการพิจารณาจัดแบ่งรายการต่าง ๆ ในบัญชีรายการปริมาณ
  - (ข) บิดต่อความแตกต่างของลักษณะของงาน แม้ว่าในระหว่างงานซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างกันนี้ จะมีต้นทุนทั้งค่าวัสดุก่อสร้างและค่าแรงงานเท่ากันก็ตาม ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการแสดงรายการของงานลักษณะ

ต่าง ๆ ให้ครบถ้วน ป้องกันการคิดแบบขาดตกบกพร่อง

2. ในเนื้อหาของการแสดงรายละเอียดต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องระบุไว้ในแต่ละรายการงาน มีหลักเกณฑ์ที่สำคัญคือคำนึงถึงต้นทุนในการก่อสร้างเป็นหลัก โดยจะเลือกแสดงเฉพาะรายละเอียดที่สำคัญ ซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้เกิดความแตกต่างของราคาค่าก่อสร้างหากว่าผู้ประมาณราคาไม่ทราบถึงข้อกำหนดดังกล่าว

3. ในเนื้อหาของการกำหนดขอบข่ายของงานแต่ละประเภท มีหลักเกณฑ์ที่สำคัญในการพิจารณาขอบข่ายของงานแต่ละประเภทดังนี้คือ

- (ก) บิดถือความมีนัยสำคัญของต้นทุนเป็นหลัก
- (ข) บิดถือความต่อเนื่องของการทำงานของผู้รับเหมารายนั้น ๆ
- (ค) บิดถือความชำนาญและประสบการณ์เกี่ยวกับงานนั้น ๆ ของผู้รับเหมาแต่ละราย

4. ในเนื้อหาของการแสดงวิธีการวัดเพื่อกำหนดปริมาณงาน มีหลักเกณฑ์ที่สำคัญในการพิจารณา คือ บิดถือความถูกต้องและความสะดวกในทางปฏิบัติในการจัดรูปแบบวิธีการวัดปริมาณงานก่อสร้างอาคารที่แน่นอน

5. ในเนื้อหาของการแสดงหน่วยที่ใช้ในการวัดปริมาณงาน มีหลักเกณฑ์ที่สำคัญ 2 ข้อ คือ

- (ก) บิดถือตามหน่วยที่บริษัทผู้ผลิตวัสดุถือปฏิบัติในการจำหน่ายวัสดุนั้น
- (ข) บิดถือตามหน่วยที่แสดงคุณลักษณะที่สำคัญของงาน ซึ่งมีต้นทุนของงานเป็นปฏิภาคตรงกับหน่วยที่ใช้วัดปริมาณงานนั้น